

פרשה בארבע

שלוחה 10<2<1

האשמים האמתיים ביוקר המחיה

הם התאוו לעריות והקריבו את האמונה. הם ביקשו חופש והקריבו את האמת. הם רצו את ההווה והקריבו את העתיד.

ויש לכך ראייה.

בתגובה לחטא העגל הקב"ה פונה למשה ומבקש "הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם", ורק כשמשה מתפלל הגזירה משתנה.

השאלה היא למה? וכי הקב"ה באמת רצה לכלות את ישראל? הוא הרי הוציא אותם ממצרים. ואם בכל זאת רצה לכלותם מדוע שינה את הגזירה?

במילים "הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם" מלמד הקב"ה את משה יסוד חשוב.

לעם ישראל יש תפקיד חשוב בעולם, והוא ארוך טווח, וכדי שעם ישראל ישרוד ויגיע אל תכליתו ולא ייעלם בדרך, הוא נדרש לנהוג הפוך מעמים אחרים. בעוד עמים אחרים מקריבים את הערכים בשביל הנחות, עם ישראל נדרש להקריב את הנחות למען הערכים.

אם עם ישראל יוותר על ההווה בשביל העתיד הוא ישרוד, ואם הוא ינהג כמותם יקרה לו מה שקרה לכל העמים שנהגו כך. הם פשוט נעלמו.

במילים "הניחה לי ואכלם", הקב"ה מלמד את משה, שאם בני ישראל יעבדו לעגל בשביל איכות החיים של ההווה ויקריבו את הערכים שלהם. לא הוא יכלה אותם, אלא הם יכלו את עצמם. ובסליחתו של הקב"ה על חטא העגל הוא מבשר למשה שזה לא יקרה. שהוא לעולם לא יתן לעם ישראל להקריב את הערכים עבור ההנאות של ההווה. שחטא העגל לא יחזור על עצמו. ושגם אם בדור מן הדורות יקרה שחלק מעם ישראל יעדיף את ההווה על העתיד, ואת איכות החיים על הילדים, תמיד יישארו יהודים שימשיכו להעדיף את העתיד על ההווה. ושגם אם יבטיחו להם פחות פקקים ופחות לעמוד בתור, הם לא יתפתו.

בעיה עם חבר הכנסת טל. אם הוא רוצה להאמין שהרבה ילדים זה לא טוב למדינה? שיאמין. אבל מה שמדהים הוא שחבר הכנסת מאמין שהדרך לצמצום הילודה עוברת בהעצמת נשים. כי הוא חושב שמה שנשים יהודיות יולדות ילדים זה כי פשוט אין להם משהו אחר לעשות. אבל אם נעצים אותן והן יצאו לעבוד, הן תתחלנה להכיר את החיים ואת עצמן, ואז הן תלדנה פחות. ואם החרדים יבינו שפחות ילדים זה פחות פקקים, ופחות ילדים זה פחות לחכות בתור, גם הם ייטו כתף לצמצום הילודה, והכל יסתדר.

מה שחבר הכנסת לא מגלה, זה שפחות ילדים זה אולי יותר איכות חיים כלכלית אבל לא יותר אושר. שפחות ילדים זה אולי יותר מדינה אבל פחות יהודית. שזה אולי יותר עצמאות אבל פחות בשביל מה. והכי חשוב, שפחות ילדים זה אולי יותר הווה אבל הרבה פחות עתיד.

וההוכחה לכך מופיעה בפרשת השבוע.

בפרשת כי תשא מתארת התורה את החטא הלאומי הראשון של עם ישראל. את חטא העגל שהתרחש ארבעים יום בלבד לאחר קבלת התורה בהר סיני.

וצריך להבין איך קורה כזה דבר? איך יכול להיות שאחרי שעם שלם פוגש את הקב"ה הוא עובד לעגל מזהב? מה גרם לבני ישראל לעשות עגל? מה הם חשבו? שהעגל הזה באמת הוציא אותם ממצרים?

על כך עונים חז"ל בתלמוד (סנהדרין ס"ג): "אמר רב יהודה אמר רב יודעין היו ישראל בעבודת כוכבים שאין בה ממש ולא עבדו עבודת כוכבים אלא להתיר להם עריות בפרהסיא".

במילים האלה מסביר רבי יהודה שבני ישראל לא באמת האמינו שהעגל הוציא אותם ממצרים. הם עבדו לו מסיבה אחרת. הם עבדו לעגל בשביל הנחות. הם הקריבו את הערכים שהם קבלו בהר סיני, בשביל קצת יותר נוחות ואיכות החיים.

בחודש הקודם הגישו הסיעות החרדיות בכנסת הצעת אי אמון בממשלה בגלל יוקר המחיה ועליית מחירי הדיור.

בנאום תגובה הסביר חבר הכנסת אלון טל מ"יש עתיד" במרומו, שלא הממשלה אשמה בעליית המחירים אלא דווקא אלו שמתלוננים, כלומר החרדים.

למה? לדעתו של חבר הכנסת זה קורה כתוצאה מאחוז הילודה הגבוה, שבגללו ישנה צפיפות שגורמת לעלייה במחירי הדיור, ועל אחוז הילודה הגבוה אחראים, איך לא? החרדים.

"אין לנו בישראל גל התייקרויות", אמר חבר הכנסת. "האמת היא שיש לנו עלייה דמוגרפית חסרת תקדים. אל לנו להמשיך לשקר לציבור ולומר שאפשר להמשיך לגדול באופן אינסופי ולהמשיך לפתור את בעיית הפקקים, העומס בבתי הספר, הכיתות הצפופות והעלייה במחירי הדיור. אנחנו חייבים לשנות כיוון, זה לגמרי בידינו".

איך משנים כיוון אתם שואלים? יולדים פחות. איך יולדים פחות? משלמים פחות לאלו שיוולדים.

"לא באנו לישראל כדי להתיישב בלול. אנחנו רוצים לחיות טוב". אמר חבר הכנסת בהזדמנות אחרת. שני ילדים זה ברכה. שלושה פחות, ארבעה זה בעיה. אני נותן הכשר לשניים, אפילו 2.1 ילדים.

על השאלה איך מורידים את אחוז הילודה השיב חבר הכנסת בלי למצמצם.

"יש שלוש דרכים לעשות זאת: העצמת נשים, העצמת נשים והעצמת נשים. כל השאר פרשנות אין מדינה שהצליחה להוריד את כמות הילודה מבלתי לתת לנשים אופק מקצועי מעבר ללהיות אמא. זה יהיה טוב למדינת ישראל. גם הציבור החרדי תקוע בפקקים ורוצה לקבל שירות טוב בבתי חולים".

את האמת? למרות שזה גורם לי לחייך, אין לי

בשעת האזנה לקבצים
במערכת ניתן להשאיר
תגובות ע"י הקשת
כוכבית 6 וכן לאזין
לתגובות ע"י הקשת
כוכבית 7

לדירוג האזנות וכן להאזנה
לדירוגים הקישו בשעת
השמעת הקובץ כוכבית 5

שלוחות מאגר השיעורים

- 1 יסודות האמונה
- 2 זוגיות וחינוך
- 3 השקפה יהודית
- 4 שאלות ותשובות
- 5 משמעות הסבל והנסיונות
- 6 סדרות
- 7 תנ"ך ותורה שבע"פ
- 8 נושאים שונים
- 9 שיעורים לפי ספרים
- 10 פרשה בארבע
- 11 שבת ומועדי השנה
- 12 הקטואליה ויהדות

הרשמה לשלוחת המנויים

מסלול א'
18 ש"ח לחודש
מסלול ב'
180 ש"ח לשנה
**ניתן להרשם כמנוי
בשלוחה 7 בתפריט
הראשי**

לתרומות עבור הפצת
העלון חייגו 077-430-9790
והקישו * בתפריט הראשי

או חייגו 054-859-3167
בין השעות 13:30-15:30

לקבלת פירוט השלוחות
שלחו מייל לכתובת
b0774309790@gmail.com

עלון זה מופץ לזכות

שמואל מאיר בן רחל
צפורה בת אסתר
מרים בת אסתר
לע"נ
אברהם בן לטיפה
מרגלית בת רחל
לרפואה

בת שבע גאולה בת יעל
חיה אסתר בת רחל

כשאחד מהרבנים הפורשים נשאל על כך הוא השיב
שישנה אווירה שחונקת כל זיק של חדשנות, של להט ושל
יוזמה ושלבו "נחמץ" בכל פעם שקומץ מתפללים בלבד
מגיע לבית הכנסת בשבתות ובחגים, ושלכן החליט לעזוב
את בית הכנסת, לעשות לביתו ולפתוח חברה ליעוץ.

לכן אני מתפלא על חבר הכנסת טל. הוא הרי מכיר את
היהדות הקונסרבטיבית טוב מאוד, והוא היה הראשון
שצריך לדעת שלתנועה שמקדשת את ההווה על פני
העתיד. אין עתיד. למה? כי אם ההווה חשוב, למה להיות רב
בית כנסת אם אפשר לפתוח חברת ייעוץ?

שבת שלום.

הוא מבטיח לו שתמיד ישארו יהודים שגם אם יגזרו עליהם
גזירות כלכליות, הם ימשיכו להעדיף את העתיד על ההווה.
למה? כי הם לא עובדים לעגל. כי הם לא מאלו שחושבים
שהכל כסף ורווחה כלכלית או איכות חיים. שעם ישראל
ישרוד לא בגלל אלה שעבדו לעגל, אלא דווקא בגלל אלה
שלא.

ועוד נקודה לסיים.

בכתבה שהתפרסמה חודש אחרי נאומו של חבר הכנסת,
מתברר שאחד מכל שבעה בתי כנסת קונסרבטיביים,
מחפס רב לשנה הבאה, בגלל גל פרישות של רבנים
שתוקף את הקהילות הקונסרבטיביות בארצות הברית.

שאלות ותשובות

שלוחה 1<2<4

מה ההבדל בין לשקר לבין לשנות?

שכלפי המציאות החומרית זה סתירה. אבל הבאנו כבר
קודם שעמידה בסתירה למציאות החומרית היא לא שקר
כי המציאות החומרית היא גם לא יציבה ולא קבועה.

אלא שמכיון שהבורא יתברך דורש מאיתנו בתורתו להיות
מסונכרנים ומתואמים עם המציאות החומרית כאשר
עומדים בסתירה למציאות החומרית זה נקרא שקר, ולא
מפני שמה שאמר זה עומד בסתירה למציאות החומרית,
אלא מפני שהבורא ציווה שנהיה תואמים את המציאות
החומרית.

ולפי"ז אם הבורא יתברך יצווה אותנו לומר דברים
שעומדים בסתירה למציאות החומרית הם יהיו אמת כי
זה רצון ה' וזה תואם את רצונו אבל זה יקרא שינוי כי זה
לא תואם את המציאות החומרית.

ולכן אומרים חז"ל שמצוה לשנות מפני השלום. ושאלנו
למה קראו לזה חז"ל לשנות? שיגידו שמותר לשקר מפני
השלום. התשובה לכך היא שכתוב שחותמו של הקב"ה
אמת ושמו שלום א"כ הקב"ה חפץ בשלום יותר מאשר
באמת. ולכן כל עוד אין סתירה בין השלום לאמת אתה
צריך להיות מתואם עם המציאות החומרית אבל ברגע
שהתאמה למציאות החומרית תגרום למחלוקת בין איש
לאשתו רצון ה' היותר גדול הוא שתשנה מהמציאות
החומרית.

ומובאים דברי בית הלל במסכת כלה: "כיצד מרקדין לפני
הכלה" בית שמאי אומרים, כלה כמות שהיא, זאת אומרת
מה שאתה רואה זה מה שאתה צריך להגיד. ובית הלל
אומרים: "כלה נאה וחסודה". אמרו להם בית שמאי לבית
הלל והלא נאמר "מדבר שקר תרחק". כי לא תמיד היא
נאה וחסודה. אמרו להם בית הלל לבית שמאי הרי שלקח
מקח רע מן השוק, אדם שקנה מוצר מסוים ואי אפשר
להחזיר ישבחו בעיניו או יגנו בעיניו? הרי הוא כבר קנה.
ובאמת כל עוד האדם לא קנה צריך לומר לו כדי שלא
יטעה שהרי אמרה תורה "ולפני עיוור לא תתן מכשול"
אבל אחרי שהוא קנה מה יועיל שתאמר לו את האמת
החומרית, הרי תגרום מחלוקת בזוגיות.

לכן מצוה לשנות מפני השלום. וזה ההבדל העצום בין
לשקר לבין לשנות.

**שאלה: מובא בחז"ל שמותר לשנות מפני השלום,
ולכאורה מה ההבדל בין לשקר לבין לשנות הרי
למעשה הוא משקר וא"כ שחז"ל יגידו שמות רלשקר
מפני השלום?**

תשובה: בהגדרה של "לשנות" משתמשים כאשר
משקרים למטרה חשובה. הפילוסופים היוונים טענו
שהאמת היא הדבר הכי חשוב אבל אם אתה משקר למען
מטרה נעלית אז השקר נדחה והנעלה חשוב יותר. כלומר,
זה שקר אלא שהוא נדחה בפני דבר נעלה יותר.

אמנם על פי היהדות ההגדרה של שקר היא הגדרה שונה
לגמרי מאשר הגדרה של שינוי. על פי היהדות שקר זה
כשהאדם עומד בסתירה למציאות ושינוי זה כשזה לא
עומד בסתירה למציאות. אלא שהשאלה שעומדת בפנינו
היא מהי ה"מציאות"?

היהדות טוענת שהמציאות זה הקבוע וכיון שהקבוע זה
הבורא יתברך, אז מי שעומד בסתירה לבורא יתברך
ולרצונו הוא נמצא במצב של שקר, הוא עושה שקר
בנפשו. אגב, גם הפילוסופים היוונים הסכימו עם ההגדרה
שכשהאדם עומד בניגוד למציאות הוא נקרא שקרן. רק
שהיוונים טענו שהמציאות היא החומר, כי החומר נצחי.
א"כ הויכוח שלנו עם היוונים הוא לא על הגדרת השקר. גם
בבית המדרש וגם באוהלו של יפת מסכימים שכשהאדם
עומד בניגוד למציאות הוא שקרן. רק שאנחנו היהודים
טוענים שהעולם הוא לא מציאות קבועה משום שהעולם
הוא נברא, ויש לו התחלה, וכיון שיש לו התחלה והוא
נברא ולחלק מהדעות גם יש לו סוף הרי אי אפשר לכנות
את העולם הזה "אמיתי".

אמיתי זה עלמא דקשוט. כלומר, עולם האמת. ולמה
העולם ההוא נקרא אמת והעולם הזה נקרא עלמא
דשיקרא? כי העולם הזה זמני והעולם הבא הוא נצחי.
כלומר "ה' אלוקים אמת" בגלל "ויציב ונכון וקיים".

נמצא שעל פי היהדות כשהאדם עומד במצב שהוא פועל
בניגוד לרצון ה' הוא חי בשקר, הוא מדבר שקר, הוא חושב
שקר.

אלא שמה יקרה כשאין לנו ידיעה מה רצון ה' לגבי נושא
מסוים, למשל, אם אני לא הייתי בתל אביב ואני אומר
למשהו שהייתי בתל אביב, האם ע"פ התורה זה שקר יכון

ניתן ליצור איתנו קשר בטלפון: 054-859-3167

או במייל בכתובת: s05485931@gmail.com

או ע"י השארת הודעה במערכת בשלוחה 9 בתפריט הראשי

ובלכתך
אמונה בכל דרך